Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

180.

Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej i spraw wewnętrznych w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami z dnia 31. lipca 1914

w celu wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 141, dotyczącego c. k. austryackiej korporacyi militarnej.

Do § 3.

Przy zgłaszaniu przystąpienia należy podać imię i nazwisko, zatrudnienie (zawód) i adres mieszkania osoby, starającej się o przyjęcie, tudzież przedłożyć te dokumenty, które wykazują spełnienie wymogów § 2., ustęp 1., względnie 2., rozporządzenia cesarskiego.

Do § 9.

Korzyści, przysługujące poszczególnym korporacyom już przed ich przekształceniem się na stowarzyszenia militarne, pozostają w mocy także po przekształceniu się.

Stowarzyszenia militarne zażywają przywilejów, wymienionych w § 9. rozporządzenia cesarskiego, stosownie do następujących postanowień:

ad *a)* Tytuł „cesarsko-królewski“ przysługuje stowarzyszeniu militarnemu tylko jako całości, a nie częściom tegoż, jego funkcyonaryuszom lub członkom; tytuł ten uważa się wobec tego tylko jako część składową statutowej nazwy stowarzyszenia militarnego.

ad *b)* Orła państwa można umieścić jedynie w środku na zewnętrznej stronie, względnie także na wierzchołku drzewca sztandaru; musi on odpowiadać przepisom heraldycznym i być na blasze sztandaru otoczony tekstem statutowej nazwy stowarzyszenia militarnego.

Korporacye, które przeistoczyły się na stowarzyszenia militarne, mogą zachować swe aż do przeistoczenia się prawnie używane sztandary, w razie sprawienia nowego sztandaru winny uczynić zadość przepisom powyższym.

ad *c)* Jako specyalny mundur należy uważać każde jednostajne ubranie, czyniące wrażenie stroju wojskowego lub wykazujące wyposażenie wojskowe.

Korporacyom, przeistoczonym na stowarzyszenia militarne, wolno zachować swe odmienne mundury i odznaki, o ile je wprowadzono za pozwoleniem władzy.

Zresztą dla specyalnych mundurów i odznak potrzeba zezwolenia politycznej władzy krajowej, która winna co do tego działać w porozumieniu z terytoryalną komendą wojska i obrony krajowej. Zezwolenia udziela się jedynie na prośbę, wniesioną w drodze komendy austryackiej korporacyi militarnej, do której należy dołączyć dokładny opis i barwny szkic specyalnego munduru i wzór odznaki.

Tym samym warunkom podlega każda zmiana specyalnego munduru lub odznaki.

Upoważnionymi do noszenia specyalnego munduru są tylko zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych i członkowie orkiestry, o ile ona istnieje, ci ostatni tylko przy wymarszach i innych przedsięwzięciach stowarzyszenia militarnego.

ad *d)* Z przywileju noszenia szabli przy korporatywnych i deputacyjnych wymarszach mogą korzystać jedynie stowarzyszenia militarne, które noszą specyalny mundur, strój strzelecki lub ludowy i swoim funkcyonaryuszom stosownie do dozwolonej formacyi nadają stopnie oficerów i podoficerów militarnych.

Do wprowadzenia szabli, dla którego nie ułożono jednolitego typu, potrzeba co do rodzaju szabli zezwolenia władzy. O uzyskanie takiego zezwolenia należy starać się u politycznej władzy krajowej za pośrednictwem komendy austryackiej korporacyi militarnej, przedkładając opis projektowanej broni.

Jeżeli równocześnie chodzi o zezwolenie na mundur, w takim razie odpada potrzeba odrębnego starania się o szablę, a opis tejże należy dołączyć do opisu munduru.

Szable mogą nosić tylko zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych i to wyłącznie przy korporatywnych i deputacyjnych wystąpieniach. Poza zebraniami, powstałemi przy korporatywnych i deputacyjnych wystąpieniach, nie wolno pokazywać się członkom stowarzyszenia militarnego z szablą, jak również nie wolno brać tej ostatniej w szczególności także na zgromadzenia i inne korporatywne przedsięwzięcia, które łączą się z takimi wymarszami.

ad *e)* Tylko stowarzyszenia militarne, które noszą specyalny mundur, strój strzelecki lub ludowy, mogą korzystać z przywileju nadawania swoim funkcyonaryuszom odpowiednio do dozwolonej formacyi stopni oficerów i podoficerów militarnych, tudzież stosownie do tego nazywać naczelnika „komendantem“ a organ zarządzający „komendą“, muszą jednak wtedy wszystkich funkcyonaryuszy, których ogólną liczbę należy w danym razie ograniczyć do dozwolonej ilości stopni, względnie organ zarządzający tem mianem nazwać oraz statutowo oznaczyć, że odpowiednie stanowisko społeczne jest niezbędnym warunkiem do noszenia rangi oficera, że komendanta w wszystkich jego funkcyach zastępować ma najstarszy po nim rangą oficer, że do wydziału mają należeć wszyscy oficerowie, z których należy powołać także protokolanta, i że z stowarzyszenia militarnego mogą być wykluczeni członkowie stowarzyszenia, którzy podczas wymarszu wzbraniali się udzielić posłuchu starszemu rangą.

Stopnie oficerów i podoficerów są następujące:

Militarny	komendant pułku zastępca komendanta pułku komendant batalionu	sztabowi oficerowie militarni.
	komendant kompanii, komendant połowy kompanii, komendant plutonu, duchowny, audytor, lekarz,	starsi oficerowie militarni.
	chorąży, zastępca komendanta plutonu, plutonowy, przodownik, kierownik roty,	stopnie podoficerów militarnych.

Etat stopni stosuje się w myśl postanowień punktu 152., ustęp 1., przepisu o organizacyi pospolitego ruszenia do formacyi, która zależy od siły danego stowarzyszenia militarnego, to jest od ilości jego członków zwyczajnych. Odpowiednio do tego uwidoczniona jest w załączniku I. wymagana dla poszczególnych formacyi najmniejsza ilość członków zwyczajnych, pominąwszy ewentualną orkiestrę, względnie najwyższa dopuszczalna ilość stopni oficerów i podoficerów.

Pośród poszczególnych stopni zażywają ci pierwszeństwa rangi, którzy odnośny stopień dłużej posiadają; natomiast w razie równoczesnego potwierdzenia przez władzę wyboru odnośnych osób, stosuje się ich ranga według ilości głosów, otrzymanych przy wyborze i ewentualnie ustanawia się ją przez los.

Zezwala się na muzykantów w ilości, odpowiadającej formacyi.

Dystynkcyami mogą być:

1. na kołnierzu: rozety gwiazdkowe, rozety, granaty itp. w wykonaniu żółtem lub białem, względnie dla oficerów militarnych w złotem lub srebrnem, dla oficerów sztabowych prócz tego 3·3 *cm* szeroka taśma złota z wplecionymi czarnymi ząbkami z jedwabiu, dla chorążych 1·3 *cm* szeroka tasiemka takiego samego rodzaju, dla zastępcy komendanta plutonu takiej samej szerokości żółta tasiemka jedwabna z wplecionymi czarnymi ząbkami z jedwabiu;

2. na okryciu głowy stosowne odznaki;

3. dla oficerów i podoficerów militarnych zamknięte namieczniki, których taśma składająca się z pięciu części, ma trzy złote względnie żółte i dwa czarne paski z jedwabiu o jednakiej szerokości, gałka kutasa tej samej barwy jest drewniana ukośnie na sposób szachownicy, czarne jedwabne frenzle kutasa muszą występować również na zewnątrz w tejsamej grubości i ilości, jak złote względnie żółte jedwabne;

4. Kupla do szabli, której złota względnie żółta jedwabna taśma rzemykowa do noszenia,

jest przeciągnięta czarnym paskiem jedwabnym o szerokości na 80 *mm*;

5. żółta jedwabna szarfa wojskowa z czarnym jedwabnym paskiem poprzecznym, odstającym od brzegu po 1·5 *cm*; kutas i frenzle są analogiczne z kutasem i frenzlami namiecznika.

Prócz tego może w stowarzyszeniach militarnych, pielęgnujących według statutu sztukę strzelania, naczelnik (komendant) na podstawie upoważnienia wydziału zezwolić poszczególnym członkom, którzy celnie strzelają, na noszenie sznurów strzeleckich tak jak przy sile zbrojnej.

ad *g)* Przy pielęgnowaniu sztuki strzelania będą stowarzyszenia militarne wspomagane w myśl „Postanowień o popieraniu uprawianej dobrowolnie sztuki strzelania“, wydanych przez Ministerstwo obrony krajowej.

ad *h)* Kształcenie w wojskowej sanitarnej służbie pomocniczej, w szczególności w użyczaniu pierwszej pomocy i w przewozie chorych popierać się będzie przez pouczanie i wypożyczanie środków instrukcyjnych, uważanych za niezbędne.

ad *i)* Dowód, iż członek jest w zupełności pozbawiony środków, wykazuje się zapomocą poświadczenia, wystawionego przez naczelnika (komendanta) i zaopatrzonego pieczęcią stowarzyszenia militarnego.

Ambulatoryjne leczenie przysługuje tylko zwyczajnym członkom stowarzyszenia militarnego i odbywa się w stale oznaczonych godzinach w zakładach sanitarnych wojska i obrony krajowej; przytem wydaje się bezpłatnie natychmiast stosować się mające środki lecznicze (opaski itd.).

ad *k)* Przyjęcie do zakładu sanitarnego wojska lub obrony krajowej zastrzeżone jest dla zwyczajnych członków stowarzyszeń militarnych; uskutecznia je komendant zakładu po stwierdzeniu przez lekarza potrzeby pielęgnacyi szpitalnej, a to w miarę miejsca, które jest do rozporządzenia i za opłatą oznaczonej każdorazowo dla obcych gałęzi administracyjnych taksy tytułem kosztów leczenia i pielęgnacyi. Do przyjęcia żąda się z reguły dokumentu oddania, wystawionego przez naczelnika (komendanta) dotyczącego stowarzyszenia militarnego w myśl regulaminu dla służby sanitarnej c. i k. wojska, część II., § 64. *b*, 4. względnie postanowień o zastosowaniu tego regulaminu w obronie krajowej; dokument ten jednak można w nagłych wypadkach przedłożyć dodatkowo. Osoby, przyjęte do zakładów leczniczych są obowiązane do przestrzegania porządku domowego.

Przyjmowanie chorych ubezpieczonych członków takich stowarzyszeń militarnych, które rozwijają działalność ubezpieczeniową, czyni się nadto zawisłem od tego, aby w statutach tych korporacyi było przewidziane, że stowarzyszenie militarne na wypadek przyjęcia do zakładów leczniczych wojska lub obrony krajowej jego chorych ubezpieczonych członków, jest obowiązane uiszczać na poczet świadczeń ubezpieczeniowych przedewszystkiem i bezpośrednio zakładowi leczniczemu koszta leczenia i pielęgnacyi a odnośnym członkom wypłacać tylko ewentualną nadwyżkę. W dokumencie oddania należy uwzględnić powyższe postanowienie statutu.

W myśl regulaminu dla służby sanitarnej c. i k. wojska część II., § 73. względnie postanowień o zastosowaniu tego regulaminu w obronie krajowej, należy płacić się mające koszta leczenia i pielęgnacyi podawać co miesiąc do wiadomości odnośnemu stowarzyszeniu militarnemu, które następnie ma zapłacić tę kwotę w przeciągu 14 dni, o ile ona znajduje pokrycie w statutowych świadczeniach ubezpieczenia, przypadających na czas leczenia i pielęgnowania w zakładzie sanitarnym.

Do § 10.

Wykaz członków należy sporządzać według załącznika II. i przedkładać w dwóch egzemplarzach w drodze władzy nadzorczej pierwszej instancyi (do § 32.).

Do § 12.

Doniesienia, przepisane w ustępie 2., należy uskuteczniać pisemnie.

Do § 16.

O wymarszach stowarzyszeń militarnych należy donosić pisemnie, podając cel wymarszu, miejsce, dzień i godzinę wyruszenia, drogę tudzież granicę, jakoteż przypuszczalną ilość uczestników.

Jeżeli chodzi o wymarsze do obszarów Monarchii austryacko-węgierskiej, w których rozporządzenie cesarskie nie ma zastosowania, mają wykazać stowarzyszenia militarne już przy doniesieniu, że przeciw wymarszowi nie zachodzi żadna przeszkoda z strony właściwej władzy odnośnego obszaru.

Wymarsze do obszarów, znajdujących się poza Monarchią austryacko-węgierską, wymagają zawsze w każdym poszczególnym przypadku pozwolenia, do którego udzielania jest powołaną, o ile nie chodzi o uzbrojone stowarzyszenia militarne, polityczna władza krajowa siedziby stowarzyszenia militarnego, pozatem jednak Ministerstwo obrony krajowej. Prośbę o pozwolenie należy wnieść do władzy nadzorczej pierwszej instancyi; przytem trzeba wykazać, że przeciw wymarszowi nie zachodzi żadna przeszkoda z strony odnośnej władzy zagranicznej.

Przenajświętszemu sakramentowi, panującemu, członkom najwyższego Domu cesarskiego, jakoteż sztandarom siły zbrojnej, mają oddawać oznaki czci

tak poszczególni członkowie stowarzyszenia militarnego, jawiący się w mundurach, jak i oddziały austryackiej korporacyi militarnej analogicznie do postanowień § 46. regulaminu służbowego, część I., dla c. i k. wojska.

Do § 19.

Wykazy należy sporządzać według załącznika III.

Do §§ 24.—26.

Do związków odnoszą się następujące szczególne przepisy:

1. Zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych pozostają w stosunku „przynależności“ do austryackiej korporacyi militarnej i do tych związków terytoryalnych, które są przełożone nad odnośnem stowarzyszeniem militarnem.

2. Pozwolenie na przekształcenie w jeden z związków terytoryalnych może być udzielone tylko prawnie istniejącemu w chwili wejścia w życie rozporządzenia cesarskiego związkowi weteranów wojskowych, obejmującemu więcej poszczególnych korporacyi, zaś pozwolenie na utworzenie jednego z związków terytoryalnych jedynie wtedy, jeżeli za tem wstawi się komendant austryackiej korporacyi militarnej na podstawie uchwały centralnego wydziału.

Do utworzenia związków o pewnych oznaczonych celach jakoteż do przekształcenia prawnie istniejących organizacyi weteranów wojskowych w tego rodzaju związki austryackiej korporacyi militarnej potrzebne jest pozwolenie Ministerstwa obrony krajowej, które do jego udzielenia może delegować polityczną władzę krajową.

Statuty wszystkich związków podlegają zatwierdzeniu władzy.

3. Jako obszar działania jednego związku terytoryalnego można statutowo ustanowić tylko obszar administracyjny jednej politycznej władzy krajowej lub w obrębie tegoż obszar jednego lub więcej powiatów politycznych lub powiatów wojskowo-uzupełniających.

Każdemu związkowi terytoryalnemu zastrzega się jego statutem określony obszar działania w ten sposób, iż w czasie trwania jego prawnego istnienia nie udzieli się w ogólności pozwolenia na utworzenie innego związku terytoryalnego podobnej kategoryi.

Od reguły, zawartej w ustępie 2., można tylko wtedy uczynić wyjątek, gdy chodzi o utworzenie związków powiatowych lub związków powiatowych wojskowo-uzupełniających w obrębie istniejących związków, obejmujących kilka politycznych powiatowych względnie powiatów wojskowo-uzupełniających albo o obszary, w których mają siedzibę w większej ilości korporacye, posługujące się rozmaitymi, statutowo ustanowionymi językami urzędowymi. W takich przypadkach mają odnośne istniejące już związki terytoryalne, sprostować odpowiednio swoje statuty.

Związki o pewnych oznaczonych celach mogą rozszerzyć swoją działalność poza okręgi administracyjne kilku politycznych władz krajowych tylko za przyzwoleniem centralnego wydziału austryackiej korporacyi militarnej; one mogą utworzyć w obrębie ich obszaru działania grupy miejscowe i związki grup, których urządzenie należy dostosować do rozporządzeń, wydanych dla każdego poszczególnego przypadku.

Nazwa statutowa ma zawierać obok tytułu „cesarsko-królewski“ i siedziby przy związkach terytoryalnych oznaczenie „związek militarny“ i obszar działania, na przykład: „Krajowy związek militarny dla Karyntyi“, „Zachodnio-czeski związek militarny“, „Uzupełniający powiatowy związek militarny we Wiedniu“, przy związkach o pewnych oznaczonych celach słowo „militarny“ i dodatek, wskazujący cel i ewentualnie także obszar działania, na przykład: „Militarny związek strzelecki“, „Galicyjska militarna kasa chorych“.

4. Związki pośrednie mają przy wykonywaniu swoich celów wspierać według swych sił reprezentacyę austryackiej korporacyi militarnej; związkom pośrednim jako takim nie wolno jednak przepisywać żadnych świadczeń dodatkowych.

Prawa i obowiązki związków terytoryalnych jako członków w organizacyjnej budowie austryackiej korporacyi militarnej oznaczy się zresztą przez należycie powzięte uchwały i zarządzenia reprezentacyi austryackiej korporacyi militarnej.

Odnośnie do praw i obowiązków zwyczajnych członków austryackiej korporacyi militarnej i związków terytoryalnych, należy zasadniczo tego się trzymać, iż wszystkie urządzenia wewnętrzne jakoteż ogólny zarząd wewnętrzny stowarzyszeń militarnych, o ile one odpowiadają statutom stowarzyszenia, względnie uchwałom stosownie do tychże powziętym, pozostają w zupełności nienaruszone przez stosunek członków do tych związków. Obowiązuje to w szczególności co do wszystkich fundacyi i funduszów, istniejących przy stowarzyszeniach militarnych, których nie można kiedykolwiek pozbawić ich przeznaczenia żadnemi uchwałami jakichkolwiek organów związkowych.

W austryackiej korporacyi militarnej i w związkach terytoryalnych przysługuje prawo głosowania tudzież czynne prawo wyboru prócz członkom odnośnego wydziału nadto wyłącznie stowarzyszeniom militarnym względnie delegatom tychże, bierne zaś prawo wyboru wyłącznie „przynależnym“.

5. Reprezentacya austryackiej korporacyi militarnej składa się z komendanta, komendy, centralnego wydziału i z zebrania delegatów; z wymienionych czynników są trzy pierwsze organami kierującymi.

Komendanta i jego trzech zastępców mianuje Ministerstwo obrony krajowej; oni tworzą zarząd;

w razie gdy komendant jest przeszkodzony, przypadają jego prawa i obowiązki na najbliżej powołanego zastępcę. Komendant jest stałym kierownikiem austryackiej korporacyi militarnej, jej urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw. Jako taki zwołuje on posiedzenia komendy i wydziału centralnego, jakoteż zgromadzenia zebrania delegatów, oznacza ich porządek dzienny, przewodniczy im, wykonywa ich uchwały, mianuje fachowych referentów w ilości, oznaczonej przez zebranie delegatów, mianuje płatny personal, systemizowany przez zebranie delegatów, i zastępuje na zewnątrz austryacką korporacyę militarną. Może także wydawać potrzebne zarządzenia w sprawach, należących do zakresu działania centralnego wydziału lub zebrania delegatów, o ile one są nagłe, musi jednak później o ile można najspieszniej postarać się o przyzwolenie centralnego wydziału, względnie zebrania delegatów.

Ważniejsze sprawy austryackiej korporacyi militarnej, w szczególności sprawy, dotyczące organizacyi, tudzież nagłe zarządzenia, które należą do zakresu działania centralnego wydziału lub do zebrania delegatów, ma poddać „komenda c. k. austryackiej korporacyi militarnej“ kollegialnym obradom i uchwałom. Komenda składa się z: komendanta, jego trzech zastępców, tudzież po dwóch referentów, zajmujących się organizacyą, protokolantów, kasyerów, kontrolorów jako funkcyonaryuszy, wybranych przez zebranie delegatów, wreszcie z wybranych przez komendanta fachowych referentów, którym ostatnim jednak przysługuje głos stanowczy jedynie w ich sprawach fachowych. Do powzięcia uchwały przez komendę wymagana jest obecność komendanta i conajmniej jednego z jego zastępców jakoteż jednego referenta, zajmującego się organizacyą, protokolanta, kasyera i kontrolora tudzież bezwzględna większość głosów; przy równości głosów jest jednak to zdanie miarodajne, za którem oświadcza się przewodniczący.

Jako organ doradczy istnieje przy komendancie rada przyboczna, składająca się z dwudziestu członków, z których sześciu mianuje Ministerstwo obrony krajowej, a w szczególności trzech pierwszych zarazem jako zastępców komendanta, sześciu Ministerstwo wojny, a ośmiu wybiera na przeciąg trzech lat centralny wydział z tych honorowych, założycieli i wspierających członków austryackiej korporacyi militarnej, którzy są obywatelami austryackimi lub węgierskimi albo przynależnymi do Bośni i Hercegowiny. Ta rada przyboczna ma zbierać się na wezwanie komendanta wedle potrzeby, przynajmniej jednak raz w każdem półroczu i wydawać swoją opinię we wszystkich ważniejszych zagadnieniach życia związku. Członkowie rady przybocznej mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym na wszystkich posiedzeniach centralnego wydziału i na wszystkich zgromadzeniach zebrania delegatów.

Centralny wydział składa się:

a) z komendanta, jego zastępców, z wymienionych w 3. ustępie wybranych funkcyonaryuszy tudzież z fachowych referentów, mianowanych przez komendanta austryackiej korporacyi militarnej;

b) z 60. przynależnych do austryackiej korporacyi militarnej, wybranych przez zebranie delegatów;

c) z naczelników (komendantów) i po jednym referencie, zajmującym się organizacyą a należącym do wyszczególnionych przez Ministerstwo obrony krajowej związków o pewnych oznaczonych celach.

Wymienionym pod *c)* funkcyonaryuszom związków o pewnych oznaczonych celach, tudzież mianowanym przez komendanta fachowym referentom, wymienionym pod *a)*, przysługuje głos stanowczy tylko w ich sprawach fachowych.

Do zakresu działania centralnego wydziału należą wszystkie sprawy, których wyraźnie nie zastrzeżono komendantowi, komendzie lub zebraniu delegatów.

Każdy członek centralnego wydziału jest uprawniony do uczestniczenia z głosem doradczym na posiedzeniach i zgromadzeniach innych korporacyi, należących do austryackiej korporacyi militarnej.

Zebranie delegatów, którego zakres działania winien być statutami dokładnie oznaczony, należy o ile możności odbywać corocznie. W zebraniu delegatów mogą brać udział z głosem doradczym wszyscy przynależni do austryackiej korporacyi militarnej; głos stanowczy mają tylko delegaci stowarzyszeń militarnych i członkowie centralnego wydziału, o ile im również w tym wydziale przysługuje głos stanowczy. Każde należycie zwołane zebranie delegatów jest zdolne do powzięcia uchwał przy jakiejkolwiek ilości osób uprawnionych do głosowania, o ile chodzi jednak o zmianę statutu, jedynie w razie obecności conajmniej jednej trzeciej części uprawnionych do głosowania. Do powzięcia ważnych uchwał wymagana jest bezwzględna większość głosów a przy równości głosów to zdanie jest miarodajne, za którem oświadcza się przewodniczący. Jeżeli przy wyborach nie osiągnie się bezwzględnej większości głosów, wówczas mają się wyborcy ograniczyć przy ściślejszym wyborze do tych osób, które otrzymały względnie największą ilość głosów, tak iż ilość osób wejść mających do wyboru ściślejszego musi być zawsze dwa razy większa od ilości funkcyonaryuszy, których ma się wybrać. Każdy głos, oddany przy wyborze ściślejszym na osobę nie wchodzącą do tego wyboru, należy uważać za nieważny. W razie równości głosów rozstrzyga los, kto ma

wejść do wyboru ściślejszego względnie kogo uznać należy za wybranego. Przy wyborach należy przedewszystkiem mieć na względzie uzdolnienie do odnośnej funkcyi.

Odnośnie do organów związków terytoryalnych obowiązują przepisy, przewidziane dla austryackiej korporacyi militarnej z następującemi zmianami:

a) komendanta i jego zastępców wybiera zebranie delegatów odnośnego związku, ich oznaczenie jako zarząd odpada;

b) referentów, zajmujących się organizacyą, należy jako specyalnych funkcyonaryuszy ustanawiać tylko przy krajowych związkach militarnych i przy powiatowych uzupełniających związkach militarnych;

c) utworzenie rady przybocznej jest nieobowiązkowe, ilość radców przybocznych nie może przewyższać ilości członków wydziału;

d) w skład wydziału wchodzą obok funkcyonaryuszy i fachowych referentów komendy tudzież reprezentantów ewentualnych nie przekraczających związkowego obszaru związków o pewnych oznaczonych celach, komendanci i referenci, zajmujący się organizacyą, względnie komendanci (naczelnicy) i protokolanci w danym czasie bezpośrednio podporządkowanej kategoryi korporacyi, wchodzących w skład korporacyi militarnej, tudzież odpowiednia ilość przynależnych do innych związków.

6. Przynależność do austryackiej korporacyi militarnej względnie do związków pośrednich nie narusza obowiązku stowarzyszeń militarnych do służby w pospolitem ruszeniu ani też ogólnego obowiązku służby w pospolitem ruszeniu przynależnych względnie członków wszystkich tych korporacyi.

7. § 8. rozporządzenia cesarskiego obowiązuje reprezentacyę austryackiej korporacyi militarnej z tą zmianą, iż o wyborze funkcyonaryuszy należy donieść Ministerstwu obrony krajowej, tudzież że zatwierdzenie wyboru jakoteż uwolnienie funkcyonaryuszy przysługuje temu Ministerstwu.

8. § 9. rozporządzenia cesarskiego tudzież tegoż przepisy wykonawcze stosują się do austryackiej korporacyi militarnej i do związków pośrednich z następującemi zmianami:

Funkcyonaryusze austryackiej korporacyi militarnej lub jednego z związków pośrednich mogą nosić mundur stowarzyszenia militarnego, do którego należą, lub specyalny mundur i na mundurze odznaki, które wskazują na rodzaj ich związku i ich czynności; przy wymarszach związku wolno im nosić przy mundurze szablę także w takim razie, jeżeli ich stowarzyszenie militarne nie jest uzbrojone.

Specyalny mundur, odznakę i szablę ustanawia dla funkcyonaryuszy austryackiej korporacyi militarnej lub związków pośrednich centralny wydział austryackiej korporacyi militarnej; dla nich wymagane jest zatwierdzenie Ministerstwa obrony krajowej.

Funkcyonaryusze austryackiej korporacyi militarnej lub jednego z związków pośrednich nie mają jako tacy prawa do nadawania im stopni oficerów i podoficerów militarnych. Przy związkach terytoryalnych należy jednak naczelnika oznaczyć mianem „komendanta“ a organ zarządzający „komendą“; związkom pośrednim pozostawia się to do woli.

9. Przedkładanie wykazów, wymienionych przepisanych w § 10. rozporządzenia cesarskiego, w celu prowadzenia wojskowej ewidencyi dla służby w pospolitem ruszeniu, odpada odnośnie do związków.

Przewidziany tam właśnie wykaz, ma zawierać w odniesieniu do austryackiej korporacyi militarnej, jakoteż w odniesieniu do związków terytoryalnych, ilość należących do nich stowarzyszeń militarnych nadto ilość członków honorowych, założycieli i wspierających tudzież prócz tego w odniesieniu do austryackiej korporacyi militarnej ilość i siedzibę wszystkich związków terytoryalnych, oddzielnie według kategoryi, jakoteż wszystkich związków o pewnych oznaczonych celach, w odniesieniu do związków terytoryalnych w ten sam sposób ilość i siedzibę ewentualnych związków niższego rzędu.

Wykazy, dotyczące austryackiej korporacyi militarnej, należy przedkładać Ministerstwu obrony krajowej w dwóch egzemplarzach, zaś wykazy związków terytoryalnych tudzież ewentualnie przepisane wykazy związków o pewnych oznaczonych celach w dwóch egzemplarzach tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym ma związek swoją siedzibę.

Do § 29.

Istniejące stowarzyszenia i związki weteranów wojskowych, które w ciągu terminu, oznaczonego w § 29., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego, nie postanowią swego przekształcenia się lub zmiany swej nazwy i nie wniosą do właściwej władzy prośby, odpowiadającej tej uchwale, zostaną rozwiązane.

Podczas przekształcania się korporacyi w myśl § 29., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego ma dotychczasowy zarząd począwszy od czasu pozwolenia na utworzenie stowarzyszenia militarnego lub związku pośredniego dalej prowadzić czynności aż do zatwierdzenia nowo wybranych funkcyonaryuszy.

Do § 32.

Władzą nadzorczą pierwszej instancyi jest w myśl § 32., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego dla siedziby stowarzyszenia militarnego właściwa rządowa władza polityczna, a w braku tejże rządowa polityczna władza powiatowa. Jeżeli siedziba stowarzyszenia militarnego nie należy do okręgu urzędowego rządowej władzy policyjnej lub rządowej politycznej władzy powiatowej, w takim razie władzą nadzorczą pierwszej instancyi jest ta rządowa polityczna władza powiatowa, która ma swoją siedzibę urzędową w gminie siedziby stowarzyszenia militarnego lub jest właściwą dla reszty gmin tego samego powiatu sądowego.

Władzą nadzorczą pierwszej instancyi w myśl § 32., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego jest polityczna władza krajowa właściwa dla siedziby związku pośredniego.

Georgi włr. **Heinold** włr.

Załącznik I.

Formacya i stopnie stowarzyszeń militarnych.

Rodzaje stopni		Nazwa stopni	Pułk [1]) o dwóch batalionach, każdy po cztery kompanie	Batalion o czterech kompaniach	Batalion o trzech kompaniach	Połowa batalionu	Kompania	Połowa kompanii	Pluton
			Najmniejszy stan członków zwyczajnych						
			600	260	200	130	60	40	20 [2])
			Najwyższy stan stopni oficerów i podoficerów militarnych						
Sztabowi oficerowie militarni	Militarny	komendant pułku	1	.	.	.	.	.	.
		zastępca komendanta pułku	1	.	.	.	.	.	.
		komendant batalionu	1	1	1	1	.	.	.
Starsi oficerowie militarni		komendant kompanii	11 [3])	5 [4])	4 [4])	3 [4])	1	.	.
		komendant połowy kompanii	11 [5])	4	3	2	2	1	.
		komendant plutonu	27 [6])	15 [7])	11 [8])	7 [9])	2	2	2
		duchowny	1	1	1	.	.	.	.
		audytor	1	1	1	.	.	.	.
		lekarz	1	1	1	.	.	.	.
Stopnie podoficerów militarnych		chorąży	1	1	1	1	1	1	1
		zastępca komendanta plutonu	22 [10])	10 [11])	8 [11])	5 [12])	3 [12])	2 [12])	2 [12])
		plutonowy	35 [13])	17 [14])	13 [14])	9 [15])	4	2	1
		przodownik	48	24	18	12	6	3	2
		kierownik roty	48	24	18	12	6	3	1

Uwaga.

[1]) Pułki, liczące więcej aniżeli 600 zwyczajnych członków, mogą utworzyć dla każdych 300 dalszych takich samych członków po jednym batalionie o stanie rang, przewidzianych dla samoistnego batalionu o czterech kompaniach, który to jednak batalion ma mieć wtedy zamiast prowadzącego rachunki jednego pomocnika prowadzącego rachunki.

[2]) Jeżeli stowarzyszenie militarne liczy mniej aniżeli 20 zwyczajnych członków, w takim razie najniższy stan może spaść aż do 12 takich członków.

[3]) Z tych dwóch jako zastępców komendanta batalionu i jeden jako prowadzący rachunki.

[4]) „ „ jeden jako zastępca komendanta batalionu.

[5]) „ „ jeden jako adjutant pułku, jeden jako pomocnik prowadzącego rachunki i jeden jako oficer prowiantowy.

[6]) „ „ dwóch jako adjutantów batalionu i jeden jako pomocnik oficera prowiantowego.

[7]) „ „ jeden jako adjutant, jeden jako prowadzący rachunki i jeden jako oficer prowiantowy.

[8]) „ „ jeden jako adjutant i jeden jako prowadzący rachunki.

[9]) „ „ jeden jako adjutant.

[10]) „ „ czterech jako pomocnicy rachunkowi, jeden jako pomocnik adjutanta pułku i jeden jako pomocnik oficera prowiantowego.

[11]) „ „ dwóch jako pomocnicy rachunkowi

[12]) „ „ jeden jako prowadzący rachunki.

[13]) „ „ trzech jako kierownicy sztabu.

[14]) „ „ jeden jako kierownik sztabu.

[15] „ „ jeden jako pomocnik rachunkowy.

Załącznik II.

....................Stowarzyszenie militarne.

Ewentualne szczególne oznaczenie:..........................

....

Siedziba:..

Władza nadzorcza:..

Powiat pospolitego ruszenia Nr...... w ....

Ilość						
członków zwyczajnych, którzy				członków		
należą do stowarzyszenia militarnego w czasie sporządzenia tego wykazu	są jeszcze obowiązani do służby w wojsku, marynarce wojennej lub w obronie krajowej	służyli w wojsku, marynarce wojennej, obronie krajowej (wliczając rezerwę) lub w żandarmeryi i z końcem poprzedniego roku		honorowych	założycieli	wspierających
		jeszcze nie ukończyli 42. roku życia	już ukończyli 42. rok życia			

.........................., dnia..........................19..

Podpis naczelnika (komendanta) *):

*) Nietrafne oznaczenie należy przekreślić.

Załącznik III.

. . . . stowarzyszenie militarne

Ewentualne szczególne oznaczenie: . . . .

Siedziba: . . . . (gmina miejscowa . . . . ,

powiat polityczny . . . .).

Działalność, dotycząca ubezpieczenia

w roku 19 . . .

A. Daty statystyczne.

Rok	Ilość członków ubezpieczonych				Ilość		
	z początkiem roku	którzy nowo wystąpili	którzy wystąpili	na końcu roku	przypadków zachorowania	dni choroby	przypadków śmierci

B. Rachunek

funduszu ubezpieczenia

Przychody.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
1	Stan czystego majątku z końcem poprzedniego roku				
2	Przypadające na rok rachunkowy datki ubezpieczeniowe członków, a w szczególności:				
	a) rzeczywiście uiszczone				
	b) zaległe				
3	Przychód z lokacyi kapitału, a w szczególności:				
	a) odsetki papierów wartościowych				
	b) odsetki wkładek kas oszczędności				
	c) odsetki udziałów				
	....				
4	Zysk z kursu efektów				
5	Inne przychody regularne:				
	.)				
	.)				
	.)				
6	Zapisy, dary, inne nadzwyczajne przychody (z wyszczególnieniem większych kwot)				
	....				
	....				

obrotowy

za rok kalendarzowy 19 . . .

Wydatki.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
1	Statutem oznaczone świadczenia ubezpieczenia, a w szczególności:				
	a) zasiłki w razie choroby	. . .	. . .		
	b) wsparcia na koszta pogrzebu	. . .	. . .	. . .	. . .
2	Koszta kontroli chorych			. . .	. . .
3	Koszta administracyi (z wyszczególnieniem większych kwot)	. . .	. . .		
	. . . .	. . .	. . .		
	. . . .	. . .	. . .	. . .	. . .
4	Podatki i należytości			. . .	. . .
5	Odpisania, a w szczególności:				
	a) datki ubezpieczeniowe, których nie można ściągnąć	. . .	. . .		
	b) nie ściągalne	. . .	. . .		
	c) inwentarz	. . .	. . .	. . .	. . .
6	Strata na kursie efektów			. . .	. . .
7	Inne wydatki (z wyszczególnieniem większych kwot)				
	. . . .	. . .	. . .	. . .	. . .
8	Stan czystego majątku z końcem roku rachunkowego			. . .	. . .

....................., dnia.....................19...

....

C. Wykaz stanu majątkowego funduszu ubezpieczenia .... stowarzyszenia militarnego.

Ewentualne szczególne oznaczenie:..

Miejscowość:..............................(powiat polit..........................)

z końcem roku rachunkowego 19...

Sposób lokacyi funduszu ubezpieczenia jest przepisany w § 21. rozporządzenia cesarskiego.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
	I. Majątek czynny funduszu ubezpieczenia:				
	Majątek czynny funduszu ubezpieczenia wynosił z końcem powyższego roku rachunkowego w całości			.....	..
	Z tego przypada:				
1	na gotówkę w kasie			.....	..
2	na tutejszokrajowe papiery wartościowe o pupilarnem bezpieczeństwie, a w szczególności: ¹)				
	....	.....	..		
	....	.....	..	.....	..
3	na wkładki w tutejszokrajowych kasach oszczędności, a w szczególności: ²)				
	....	.....	..		
	....	.....	..	.....	..
4	na udziały (wkładki) w stowarzyszeniach gospodarczych, a w szczególności: ³)				
	....	.....	..		
	....	.....	..	.....	..
	Do przeniesienia .			.....	..

Uwaga.

¹) Tutaj należy wymienić ilość sztuk, gatunek, wartość nominalną i kurs pieniądza z końcem roku rachunkowego; w pierwszym rzędzie, przeznaczonym na podanie kwot pieniężnych, należy uwidocznić wartość kursową według poszczególnych rodzajów papierów wartościowych, które się posiada, z osobna a w drugim rzędzie, przeznaczonym na podanie kwot pieniężnych, wartość kursową wszystkich razem wziętych efektów, będących w posiadaniu.

²) Istniejące wkładki kas oszczędności należy szczegółowo wykazać, podając nazwę (firmę) odnośnych kas oszczędności i stopę procentową.

³) Uwaga ²) odnosi się analogicznie do udziałów (wkładek) w stowarzyszeniach gospodarczych.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
	Z przeniesienia .			......	
5	na inwentarz			......	
6	na roszczenia od członków za zaległe datki i opłaty, a w szczególności:				
	a) na datki ubezpieczeniowe	......			
	b)	......		......	
7	na inne roszczenia (szczegółowo)	......			
	....	......		......	
	Razem .			......	
	II. Majątek bierny funduszu ubezpieczenia:				
1	Zapłacone z góry za przyszły rok datki ubezpieczeniowe członków .			......	
2	Zaległe świadczenia ubezpieczenia, a w szczególności:				
	a) zasiłki w razie choroby	......		......	
	b) wsparcia na koszta pogrzebu	......		......	
3	Inne długi (wymienić dokładnie):				
	....	......		......	
	....	......		......	
	Razem .			......	
	III. Czysty majątek funduszu ubezpieczenia:			......	

.................., dnia ....19...

....